

Klubbträff 25 febr 2004

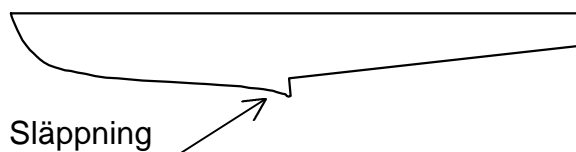
Sjöflyg (forts), Nürnbergmässan

Knötkfullt! Vi utnyttjade Gula Villan denna kväll nästan till sista stol. Trevligt och tillströmningen av modellflygentusiaster kunde delvis tillskrivas tillresta gäster från Norbergs Modellflygklubb. Den samlar för övrigt medlemmar vida omkring - Fagersta, Skinnskatteberg, Riddarhyttan, Avesta förutom norbergare förstås.

Som en uppföljning på föregående träff visade Sven-Erik Hallin upp ett par exempel på flottörer.

Per Lundqvist i Skåne formar sina med släppning före steget

Termik-Johan (Rune Johansson) bygger sina med dubbelt steg.

Vi tittade på några videosnuttar - en avspelad från TV i svartvitt och en privatinspelad i färg från VMFK sjöflygträff på Björnö 1993. Vilka maskiner, vilken samvaro, vilket grillat kött! Kunde vi inte börja med detta om igen, suckade någon ibland publiken.

Vid björnöträffen hade filmaren just fokus på en tvåmotorig gul kärra, när från ovan något snurrade vitt föll pladask precis mitt för den gula. ? Uppenbarligen hade den vita fått motorstopp och råkat i spinn. De synliga skadorna inskränkte sig till att en ytterponton släppte från den gula maskinen.

Vid kaffet rönkte Mary, Ragnar Erikssons städse närvarande pysselfru, stor uppskattning för vår trevnad med blommor, kramar (Bengt försåg sig) och varma applåder.

Kaj Johansson berättade om sina erfarenheter från hobbymässan i Nürnberg, uppenbarligen en mycket påkostad tillställning med övervägande exposé av färdigbyggda modeller. Det verkar dessutom så som om merparten av dem tillverkas i Kina, Korea och Taiwan.

Mycket går med elektricitet och miniatyriseringen fortsätter. Kaj såg bl a en åkgräsklippare med förare (i modell) som jagade fram över ett bord, så snart den kom till kanten vände den om och när klippningen var klar styrde den in till sitt garage och parkerade där. Mojängen var mycket liten och kunde ha rymts på en tumnagel!

Tekniken för motorer blir också allt mer avancerad. Vad sägs om ett turboprop-aggregat (JetCat) ifrån Graupner. Maxvarv på gasturbinen är 175 000 rpm och via en planetväxel får propellern varvtalet 7500 rpm. Vikten är 2,2 kg.

Det behövs bara ett servo för att sätta igång motorn. En automatik ser till att en inbyggd elmotor tar upp turbinen till ca 6000 rpm, då öppnas en ventil för startgas och tänds på i brännkammaren. Vid tillräckligt högt varvtal insläpp bränslet av flygfotogen. När stabilt tomgångsvarvtal uppnåtts kan piloten överta varvtalsregleringen med gaspådraget.

Vid avställning finns en motsvarande automatik för att med elmotorn upprätthålla varvtalet till dess att motorns temperatur understiger 100 °C

Aggregatet kan kompletteras med en GPS-modul som via satellit tar ned signaler för övervakning av höjd, hastighet, flygsträcka och g-belastning samt ett telemetrisystem som gör det möjligt att övervaka avgastemperatur, varvtal och ack-spänning.

Klubbträff 25 febr 2004

Sjöflyg (forts), Nürnbergmässan

Graupners modell Turbo Raven med spännvidden 2420 mm, vikt 9 kg

Vad kostar den här härligheten, frågade någon. Den som frågar, svarade Kaj, skall inte köpa den!

Nåväl, prislistan i Graupners katalog ger besked:

Turbo-prop aggregat	4698	
GPS-modul	539	
Data-länk telemetrisystem (3 prylar)	<u>1871</u>	7108
Turbo-Raven ARTF för JetCat		<u>1598</u>
Summa		8706 <i>Det är Euro vi talar om!</i>

De utställda objekten visades i glasmontrar med glaslock.

Kaj berättade en lustig historia om hur han och andra stod vid en stor jättemonter där publiken styrde omkring med radiostyrda båtar.

Ännu en besökare kom dit, han öppnade sin väska och plockade fram sin kamera uppenbarligen helt inställd på att plåta objekt på annat håll. Något disträ ställde han ifrån sig väskan som han trodde ovanpå jättemontern med båtarna. Nu hade den förstås inget glaslock, så Kaj och de övriga stod helt förundrade och tittade på och fick sig ett gott skratt, när mannen med kameran kom tillbaka och fann sin väska full med vatten.

Bengt berättade kort om hur man kan beställa dekaler utskurna i självhäftande plast och vad som finns i handeln för att själv göra egna vattendekaler. Dessutom visade han ett fiffigt verktyg för att bocka bränslerör med.

Om detta sägs mera på annan plats.

Bengt Alenfelt

Klubbträff 25 febr 2004

Sjöflyg (forts), Nürnbergmässan

Bertil Winbladh bjöd ut en modell av Gumman Hellcat, men tyvärr - ingen nappade på erbjudandet.

Någon hade med sig en 2,5 cm³ dieselmotor Komet II, även den stannade hos sin ägare.

Vi får bara hoppas att de uteblivna affärerna inte avskräcker folk från att ta med sig objekt man vill bli av med till våra träffar.